

Gola Kùltür Sanat ve Ekoloji Derneği

Toplumsal Cinsiyet Politika Belgesi

1. Amaç ve Kapsam

Gola Kùltür Sanat ve Ekoloji Derneği, yok olma tehlikesi altında olan Lazcanın yaşamasına katkı sunmak, özede Laz kùltürü genelde Dođu Karadeniz’de yaşayan yerli halkların kùltürleri ve dillerini, ekolojisini çalışmak; kùltür sanat yolu bölgenin gelişimine katkı sunmak için araştırmalar yürütmek, faaliyetlerde bulunmak, arşiv oluşturmak amacıyla kurulmuş bir sivil toplum kuruluşudur. Bu doğrultuda dernek üye ve bileşenlerinin demokratik, eřit ve adil bir zeminde ilişkilenmesi önemlidir. Toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizlikler de yerleşik ve görünmez olan imtiyazlardan birini beslemesi bakımından Gola’nın çalışma alanlarını ve biçimlerini etkileyen ortak bir kesendir. Bu nedenle Gola yaşayan bir belge olarak Toplumsal Cinsiyet Politika belgesini hazırlamıştır. Dernek; toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa müsamaha göstermeyeceğini beyan ve tahhüt eder.

Bu belgede yer alan ilke ve uygulamalar tüm Dernek üyelerini, çalışanlarını, Yönetim Kurulu dahil bütün kurul ve organlarını, gönüllülerini ve Dernek’te aktif olarak çalışabilecek stajyerleri kapsar ve hepsi için bağlayıcı niteliktedir. Dernek’in ofis ve faaliyet alanları içindeki çalışmalarını, düzenlediği bütün toplantılarda ve etkinliklerde, konu ve konuşmacı dağılımında toplumsal cinsiyet eşitliğini gözettiğini, toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizlikleri ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti görmezden gelmemeye ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması hususunda aynı hassasiyeti göstermeye devam edeceğini bu politika belgesiyle ortaya koymaktadır.

2. Kavramlar ve Tanımlar

Toplumsal Cinsiyet: “Kadınlık” ve “erkeklik” kimlikleri toplumsal, kùltürel ve tarihsel olarak kurulan kategorilerdir ve değişebilir yapılardır. Benimsenen toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesi ile her türlü plan, program, proje ve faaliyette toplumsal cinsiyet eşitliğinin gözetileceği taahhüt edilmiştir.

Cinsiyet Kimliği: Kişinin kadın, erkek veya başka bir cinsiyet içinde yer aldığını belirleyen içsel benlik algısıdır. Cinsiyet kimliği içsel bir kavramdır ve kişinin kendisine dair beyanını temel alır.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık: Toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık ise bir kişi ya da bir gruba cinsiyet özellikleri, cinsiyet kimliği ya da cinsel yönelimi nedeniyle aynı ya da benzer konumda olduğu diğer kişi ve/veya gruplara göre olarak haksız ve eşitsiz davranmak, onları mağdur etmektir.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı şiddet: Toplumsal cinsiyete veya cinsiyet kimliğine dayalı olarak bir kişiye yönlendirilmiş şiddettir. Bu tür şiddet; bir kişiyi şiddet, zorlama, tehdit, aldatma, kùltürel beklentiler veya ekonomik güç kullanarak iradesi dışında hareket etmeye zorlamayı kapsamaktadır. Cinsel, fiziksel, psikolojik ve sosyo-ekonomik şiddeti içerir.

Cinsel Şiddet: Cinsel nitelikli olan ve mağdurun rızası olmadan gerçekleşen her türlü girişim veya tehdit içeren eylemdir. Cinsel şiddet; tecavüzü, cinsel istismar ve tacizi, sömürüyü ve zorla alıkoyarak fuhuşu kapsamaktadır.

Cinsel Taciz: Fiziksel temas olmasa da görsel, sözel ve davranışsal boyutta cinsel nitelik taşıyan, onaya dayalı olmayan rahatsızlık verici tavır, söz ve/veya davranış biçimleridir. Doğrudan olabileceği gibi, örtülü biçimde de görülebilir.

Cinsel Saldırı: Cinsel taciz, davranış, eylemin bir kimsenin vücut dokunulmazlığının ihlal edilerek bedenine fiziksel temasta bulunulması ile oluşur.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Dijital Şiddet: Toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılıktan kaynaklanan ve teknoloji yoluyla gerçekleşen taciz biçimleridir. İstenmeyen cinsel ifadeler, onay olmaksızın cinsel görüntü gönderimi, tehdit, kişisel bilgilere izinsiz erişilmesi ve bunların yayınlanması, dijital ısrarlı takip, cinsiyete dayalı ayrımcı şakaları ve gönderileri vd. yöntemleri kapsar.

Ödüllendirme Vaadi: Kişinin cinsel ya da duygusal amaçlı davranış veya teklifi kabulü durumunda ödül, terfi, not veya benzeri hak etmediği kazançlar elde etmesini içeren her türlü ayrıcalık vaadinde bulunulmasıdır.

Misilleme: Kişinin cinsel ve duygusal amaçlı davranış veya teklifi reddetmesi ya da toplumsal cinsiyete dayalı tacize, cinsel tacize ya da cinsel saldırıya uğradığını düşünerek ya da tanık olarak şikâyet veya ihbar etme yoluna gitmek istemesi veya gitmesi nedeniyle örtülü veya açık şekilde iş ya da eğitim yaşamının intikam amacıyla zorlaştırılmasıdır.

Bu Politika Belgesi kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerde ve ele alınacak vakalarda dikkate alınacak tanımlar yukarıdakilerle sınırlı değildir.

3. İlkeler:

Hazırlanan bu politika belgesi ile garanti altına alınan ilkeler şunlardır:

Ayrımcılık Yasağı: Bu belgede ortaya konulan politikalar kişilere, cinsiyet, toplumsal cinsiyet, yaş, ırk, din, dil, siyasi veya başka bir görüş, sınıf, etnik köken, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, sağlık durumu, engellilik, nesep, medeni hal, göçmen veya mülteci statüsü veya bir başka statü gibi faktörlere bağlı olmaksızın, ayırım gözetmeden uygulanır.

Sıfır Tolerans: Toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin hiçbir biçimine tolerans gösterilmez.

Beyan Esastır: Toplumsal cinsiyete dayalı taciz, cinsel taciz ve cinsel saldırı teşkil ettiği iddia edilen durumlarda başvurucunun beyanı esas alınır. Beyana dayalı olarak disiplin soruşturması geciktirilmeksizin başlatılır.

Hızlı Harekete Geçme (İvedilik): Dernek, bu belge kapsamında yer aldığı kabul edilebilecek tutum ve davranışlara ilişkin başvuruları ciddiye alır ve bildirilen durumun niteliğini ve ağırlığını dikkate alan usullerle hızlı biçimde harekete geçer.

Gizlilik ve Mahremiyet: Süreç tüm aşamalarda başvuruda bulunan ve hakkında beyan verilen bireylerin özel yaşamlarının gizliliğini koruyacak şekilde yürütülür. Süreci yürüten kişiler gizliliği korumakla yükümlüdür.

Açıklık ve Şeffaflık: Süreç boyunca açıklık ve şeffaflığının sağlanması için gerekli bilgilendirmelerin başta taraflara, kurum içine ve beyan sahibinin talep ettiği durumlarda kamuoyuna yapılması gerekir

Özen Gösterme: Süreç boyunca, başvuran kişinin tekrar mağdur edilmesini, destek mekanizmalarını talep etme gücünü yitirmesine yol açabilecek ve tarafların insan onurunu ve güven duygusunu zedeleyebilecek her türlü davranıştan kaçınmasını ve bu tür davranışların ortaya çıkmasını önlemeye özen gösterilir.

Tarafsızlık: Tüm ihlal bildirimleri tarafsız olarak incelenmelidir. İhlal bildirimini değerlendirecek herhangi bir komisyon üyesinin ihlal bildiriminde bulunan veya ihlal iddiasına konu olan kişi ile tarafsızlığı zedeleyecek bir ilişkisi olmamalıdır.

4. Sorumluluk ve Yöntem

Yönetim Kurulu: Yönetim Kurulu Politika Belgesi'nin uygulanmasından, kural ve düzenlemelere uyulmaması durumunda bildirim, inceleme ve yaptırım mekanizmaları ile birlikte tüm aşamaların işletilmesinin üst gözetiminden sorumludur. Tüm çalışan ve gönüllülerin Politika Belgesinin konu edindiği durumlarda şikayet başvurusunda bulunabilmeleri için erişim yollarını sağlamak dernek Yönetim Kurulu'nun yükümlülüklerindedir.

Yönetim Kurulu tarafından olası başvurularda harekete geçirilecek 3 asil ve 3 yedek üyeden oluşacak komisyon, her genel kurulda, Disiplin Kurulu ile birlikte oluşturulur. Yönetim Kuruluna politika belgesinin içerdiği konularda bir şikayeti ile başvuru yapıldığında, kurul sürecin araştırılması için bir soruşturma komisyonu oluşturur. Kurulun ve vaka özelinde soruşturma komisyonunun en temel görev ve sorumluluğu şikayeti mağduru tekrar mağdur etmeden ele almak ve bunu mümkün kılan yöntem ve mekanizmaların oluşturulabilmesini sağlamaktır. Soruşturma komisyonunun, hakkında şikayet bulunan kişiyle kişisel bir ilişkisi bulunmayan kişilerden seçilmesi kurulun sorumluluğundadır. Ayrıca kurul, gerektiği durumlarda Disiplin Kurulu üyelerini de sürece dahil edebilir, danışmanlık alabilir.

5. Dayanak:

Bu politika belgesi dernek üyelerinin gönüllü olarak dahil oldukları Toplumsal Cinsiyet Politika Belgesi Yazım Atölyesi katılımcılarının ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu'nun kolektif çalışması ile oluşturulmuş olup belgenin oluşumunda toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle mücadele konusunda Türkiye'de önde gelen üniversite ve sivil toplum kuruluşlarının politika belgelerinden yararlanmış ve belge Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW, 1985), Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi, 2011) başta olmak üzere Türk Ceza Kanunu, 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve diğer hukuk kaynakları ile şiddetle mücadeleye ilişkin olarak uluslararası teamül hukukunda yerleşmiş ilkeler esas alınarak hazırlanmıştır.

Belge Gola Kültür Sanat ve Ekoloji Derneği üyelerinin görüşüne açılmasının ardından tarihinde gerçekleşen Genel Kurulda oylamaya sunulup kabul edilen bu metin, yaşayan bir belgedir ve Politika Belgesi uygulayıcıların deneyimleri, üyelerden gelen öneri ve eleştiriler doğrultusunda gözden geçirilip Genel Kurul onayıyla güncellenebilir.